

gemeente
Zoetermeer

Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie

Maatschappelijk effect programma: Wat willen we bereiken?

Iedereen werkt, leert en/of doet naar vermogen mee

Onderwijs

Binnen het Sociaal Domein is onderwijs een belangrijke pijler die bijdraagt aan alle drie de leidende doelen uit de VNG-proposities. Dat zijn 1. het herstellen van bestaanszekerheid, 2. het vergroten van kansengelijkheid en 3. het vanzelfsprekend maken van gezond leven. Als kinderen, jeugdigen en volwassenen zich in een kansrijke leeromgeving ontwikkelen, is de verwachting dat zij zelf kunnen voorzien in hun bestaanszekerheid het hoogst. Met zo'n goede basis is het makkelijker om gezonde keuzes te maken en langer energiek en gezond te blijven. Samen met onze partners in de stad (o.a. kinderopvang en onderwijs) doen we daarin wat belangrijk en noodzakelijk is. In het onderwijs krijgt iedereen aandacht en, als het nodig is, extra aandacht, zodat er gelijke kansen gecreëerd worden. Dat is niet van vandaag op morgen gerealiseerd, maar vergt een lange adem. Inmiddels is onderwijs niet alleen meer voor de jeugd, maar is het je hele leven lang van belang. Leren en ontwikkelen zijn nodig om een fijn leven te leiden en om mee te blijven doen in onze maatschappij. Als lerende jongere, lerende werkende en lerende oudere. Door te werken aan de visie 'Zoetermeer 2040' draagt Zoetermeer bij aan een idealere omgeving om dat te realiseren.

Werkgelegenheid

Met de vaststelling van de Visie Zoetermeer 2040 en bijbehorende Strategische Agenda 2040, sturen we gericht op factoren die belangrijk zijn voor het bloeien van de economie in relatie tot de (toekomstige) ontwikkeling van de stad. Daarbij spelen we in op kansen die we zien voor het optimaliseren van het economisch vestigingsklimaat. De campusontwikkeling op Dutch Innovation Park is een cruciale ontwikkeling voor de stad. We willen haar positioneren als 'zichtbare aanjager' van de 'economische hub voor toegepaste innovatie'. Vele ICT/IT-toepassingen hebben het afgelopen jaar (door corona) versneld een vlucht genomen. Dit biedt ondernemers nieuwe kansen, maar brengt ook onzekerheden met zich mee. Niet alle ondernemers zijn even behendig in het aanpassen van hun businessmodel. Daar waar mogelijk ondersteunen we onze ondernemers in het toekomstbestendig maken van hun bedrijf.

De groeiambitie van Zoetermeer vraagt dat we de bestaande ruimte beter benutten. Aandachtspunt daarbij is de veranderende vraag van ondernemers naar vastgoed en vestigingslocatie. De bedrijventerreinmarkt ontwikkelt zich twee kanten op. Activiteiten worden schoner, stiller en kleinschaliger. Daardoor ontstaat vraag naar huisvesting in een levendig, gemengd (informeel) werkmilieu. Daarnaast neemt het belang van functionele bedrijventerreinen toe door de groei en schaalvergroting van met name logistiek en industrie. Ook de behoefte aan kantoorruimte verandert naar een nieuwe type omgeving. Er is een voorkeur voor (flex)concepten in een mix van functies waar het welzijn van werknemers meer prioriteit krijgt. De focus komt te liggen op het toevoegen van meer kwaliteit op knooppuntlocaties.

In MRDH verband actualiseren we de regionale strategie werklocaties 2019-2030, waarin we met de bovenstaande trends rekening houden. Ook lokaal vergt de vraag naar nieuwe werkconcepten en de veranderende eisen aan vastgoed aandacht in herstructurerings- en nieuwbouwprojecten.

De komende jaren vragen verschillende maatschappelijke vraagstukken onze aandacht. Onder meer de energietransitie, de woningnood en de digitalisering met toenemend belang van cybersecurity. We staan voor de opgave om het bedrijfsleven in deze vraagstukken te faciliteren en te ondersteunen. Om daadwerkelijk stappen te zetten met de maatschappelijke vraagstukken is meer samenwerking met het bedrijfsleven en andere partners in de stad en regio belangrijk.

Samen met de MRDH, Innovation Quarter en de provincie Zuid-Holland blijft de gemeente ook de komende jaren werken aan een sterk economisch vestigingsklimaat voor Zoetermeer en daarmee ook voor Zuid-Holland. De MRDH werkt hiervoor aan een actualisering van de strategische agenda. Uitgangspunt is een weerbaarder en aantrekkelijker regionale economie. Dit is goed voor de werkgelegenheid.

Arbeidsparticipatie en bestaanszekerheid

De titel van de kadernota 'Meedoen met Meerwaarde 2020-2024' vat de bedoeling van ons beleid kernachtig samen, Zoetermeer wil een stad zijn waar iedereen mee kan doen. Waar iedereen zich thuis voelt, kan werken, zich kan ontplooiën en ontspannen. In onze aanpak letten we daarbij op de meerwaarde van wat we doen. Dat wil zeggen, we kijken wat werkt en letten daarbij scherp op de sociale en maatschappelijke opbrengst en effecten.

In lijn met het coalitieakkoord werken we aan het herstellen van bestaanszekerheid, het vergroten van kansengelijkheid en het vanzelfsprekend maken van gezond leven. De ambities uit de kadernota dragen hier 1 op 1 aan bij: 1. **Iedereen doet mee...** Met (on)betaald werk, door het doen van vrijwilligerswerk, mantelzorg, door te werken aan een betere taalbeheersing, de aanpak van schulden of het werken aan de gezondheid. 2. ... **en dat mag niet worden beperkt door onvoldoende inkomen.** We willen dat zoveel mogelijk inwoners bestaanszekerheid hebben. 3. ...**of door het hebben van problematische schulden.** We willen dat inwoners geen zorgen hebben over hun financiën. En als ze dat wel hebben dat ze dan hun financiële situatie bespreekbaar durven maken en op tijd hulp zoeken bij dreigende problemen.

Speerpunten in 2023: Wat gaan we daarvoor doen?

Onderwijs

- Onze partners steunen en faciliteren in o.a. kinderopvang, het onderwijs, de vrije-tijd-sectoren en de werkgevers/bedrijven om de negatieve leer- en ontwikkelings-gevolgen van COVID-19 verder te beperken. We verbeteren de ontwikkelingskansen door samen in te zetten op een kwaliteitsverbetering van het aanbod door o.a. het inzetten van het Nationaal Programma Onderwijs geld. De gemeentelijke subsidies richten zich op a. zorg in de (voor)school, b. talent-ontwikkeling en c. versterken samenwerking en professionalisering.
- Doorlopende leer- en ontwikkellijnen creëren en daarmee ook nieuwe ontplooiingskansen bieden voor alle inwoners van Zoetermeer (Zoetermeer 2040, hoofdlijn 4). We werken met onze partners bijvoorbeeld aan het realiseren van verschillende onderwijsvormen en opleidingen in Zoetermeer zoals het uitbreiden van leer-werkplekken. De logistieke leerweg is daar een goed voorbeeld van.
- Werken met de nieuwe Lokaal Educatieve Agenda Zoetermeer 2021-2030 waardoor we met focus, integraliteit en sturing de gezamenlijke ambities (1. Samen bouwen aan Zoetermeer 2040, 2. Samen gelijke kansen bieden en 3. Samen zorgdragen voor een passende plek) met het onderwijs realiseren. Waar nodig agenderen we nieuwe vraagstukken, maken we keuzes in prioriteit en zorgen voor een goede verbinding met de partners in de stad, die aan deze ambities werken.
- Samenwerking bevorderen tussen onze partners op het gebied van integrale kindcentra en onderwijs en jeugdhulp, zodat kennis en geld gebundeld worden voor een effectievere en kostenbesparende aanpak.
- Achterstanden in leren en ontwikkelen bij kinderen verminderen. Het onderwijsachterstandenbeleid wordt voortgezet en waar nodig en wenselijk uitgebreid. Er is daarbij extra aandacht voor de kinderen en jongeren die, vanwege de coronasluiting een extra achterstand hebben opgelopen. Dit doen we onder andere door het beschikbaar stellen van gemeentelijke subsidie.
- Zorgen voor passende en duurzame schoolgebouwen. De kadernotities primair en voorgezet onderwijs implementeren en starten met uitvoering van de nieuwbouwprojecten in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs voor het primair, speciaal en voortgezet onderwijs.

- Laaggeletterdheid terugdringen door educatietrajecten in te kopen via een aanbesteding, het (door)ontwikkelen van de doorlopende leerlijn, het verhogen van het bereik onder de NT1 doelgroep en het verbeteren van de monitoring en registratie, waarbij het verhogen van de rekvaardigheid en digivaardigheid niet vergeten worden. Om deze doelgroep beter te bereiken gaan we de integrale aanpak binnen de hele afdeling Sociaal Domein verder ontwikkelen zodat laaggeletterdheid sneller gesignaleerd wordt.

Economie

De actieagenda Economie 2020-2022 blijft de basis vormen voor onze inzet op economie in 2023. We zetten in op:

Impuls van de kenniseconomie, door:

- versterken samenwerking bedrijfsleven en onderwijs;
- doorontwikkelen regionale samenwerking start-up en scale-ups .

Optimaliseren van het ondernemersklimaat, door:

- beter benutten en verduurzamen van werklocaties;
- behouden en versterken commercieel voorzieningenniveau (retail, horeca, leisure);
- verbeteren uitstraling van de openbare ruimte van wijkwinkelcentra en verouderde kantoor- en bedrijventerreinen;
- stimuleren digitalisering & cyber security bij het MKB.

Arbeidsparticipatie en bestaanszekerheid

Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie, door:

- bekijken van de mogelijkheden om het SEBO (Sociaal Economisch Betrokken Ondernemen) keurmerk te versterken en extra onder de aandacht te brengen bij werkgevers;
- nog steviger in te zetten op het makkelijker maken voor werkgevers om iemand aan te nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
- binnen onze arbeidsmarktregio, aanvullende acties uit te werken om de mismatch tussen werkgevers en werkzoekenden te verkleinen;
- inrichten in de arbeidsmarktregio Zuid Holland Centraal met alle partners 1 herkenbare plek voor alle vragen over werk en ontwikkelmogelijkheden.

Bestaanszekerheid door inkomensondersteuning, door:

- bij het ondersteunen van huishoudens zo goed als mogelijk te kijken naar het besteedbaar inkomen, want dat bepaalt de mate van bestaanszekerheid. De bijzondere bijstand wordt daarom herzien, zodat meer recht gedaan wordt aan de feitelijke draagkracht van een huishouden;
- het ondersteunen van huishoudens met financiële problemen, o.a. voor huishoudens die door de hoge energieprijzen in de knel komen of zijn gekomen.

Schuldhulpverlening, door:

- opschalen van preventieactiviteiten en vergroten van de zichtbaarheid van de schuldhulpverlening met de campagne 'Praat erover. Geldzorgen bespreekbaar maken';
- inzetten op adequate toegang tot schuldhulpverlening voor zelfstandig ondernemers en onderzoeken van de mogelijkheid van een Zoetermeers ondernemersloket.

Doelstellingen

Doelstelling 1.1 Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren

Volwaardig kunnen deelnemen aan de maatschappij en je bijdrage kunnen leveren, maakt dat je voor jezelf en je naasten kunt zorgen. Daar draait het uiteindelijk om. Al spelend ontdek je de wereld, ontdek je wat je kunt, ontwikkel je nieuwe vaardigheden, leer je en vind je na je schooltijd werk of een dagbesteding die bijdraagt aan jouw bestaan en geluk. En op jouw beurt draag je dan bij aan de stad en wereld die we met elkaar vormen. Op die levensweg word je begeleid door veel personen. Ouders, familie, je buurtgenoten, je vrienden, maar ook professionals als pedagogische medewerkers, leraren en nog veel anderen. Allemaal met het belangrijkste doel om bij te dragen aan een passend aanbod in spelen en leren.

Als gemeente hebben we vier belangrijke pijlers in onze onderwijsvisie. De speerpunten voor 2023 en volgende jaren volgen hieronder per pijler.

1. Stimuleren dat er een (onderwijs)aanbod op maat is, zodat ieder kind, iedere jongere en volwassene zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen in kwalitatief goede accommodaties.

Dit doen we door het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs uit te voeren, door schoolgebouwen te bouwen voor primair, speciaal en voortgezet onderwijs en samen met de schoolbesturen de bestaande scholen toekomstbestendig te maken. Daarbij ondersteunen we de schoolbesturen om het binnenklimaat in de bestaande scholen gezonder te maken.

2. Organiseren met partners dat kinderen gedurende hun ontwikkeling goed begeleid worden. Met name tijdens de overgangen naar en in het onderwijs krijgen kwetsbare leerlingen extra steun. Dit vindt plaats door:

- Het geld uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) binnen het onderwijs en het gemeentelijke NPO-geld aanvullend op elkaar in te zetten voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Dit is gericht op de brede ontwikkeling van kinderen, inclusief de sociaal-emotionele ontwikkeling. Voorbeelden zijn het project 'Kom erbij': workshops in het voortgezet onderwijs m.b.t. het thema eenzaamheid of op het gebied van leefstijl, de uitbreiding van het spreekuur 'Goed met geld' voor leerlingen in het Voortgezet Onderwijs en het stimuleren van bewegen in de buitenruimte.
- Het beperken van ontwikkelingsachterstanden bij jonge kinderen en het aanbieden van voorschoolse educatie. Dit doen wij onder andere door een kwalitatief goed aanbod aan te (blijven) bieden aan de peuters in de stad. Daarnaast willen wij, samen met de partners in de stad, het bereik van de doelgroep voor voorschoolse educatie verhogen. Om dit mogelijk te maken wordt er een nieuw monitoringssysteem aangeschaft.

- Extra ondersteuningsmogelijkheden te bieden op de basisscholen waar veel kinderen zitten met onderwijsachterstanden. Dit gebeurt onder andere door het aanbieden van schakelklassen, taalklassen en brede school activiteiten. Verder worden de nieuwkomersvoorziening en de Internationale schakelklassen voor onder andere de Oekraïense kinderen en jongeren voortgezet, zolang hier behoefte aan is.
- Integrale Kindcentra met meerdere partners realiseren, passend in de wijk, waarbij naast kinderopvang ook breder wordt gekeken naar partners op het gebied van sport, ontmoeting en zorg.
- De samenwerking jeugdhulp en kinderopvang verder verbeteren en doorgaan met het deskundigheid-programma binnen de kinderopvang, zodat meer kinderen binnen de reguliere voorzieningen blijven en zodat er minder beroep wordt gedaan op de jeugdhulp.
- De gemeente en de Gelijke Kansen Alliantie van het Ministerie van Onderwijs zetten in de periode 2023- 2024 de samenwerking en gezamenlijke GKA-Agenda voort om kansengelijkheid te bevorderen en talent maximaal te ontwikkelen. De Gelijke Kansen Alliantie maakt het onder andere mogelijk om in 2023 ondersteuning aan jongeren met een grote taalachterstand in het voortgezet onderwijs te bieden.

3. Een goede start, maar ook actief kunnen blijven op de arbeidsmarkt, is belangrijk. Dit doen we door onderwijsinstellingen en ondernemers te ondersteunen om te komen tot een betere aansluiting tussen opleidingen en arbeidsmarkt door in te zetten op:

- Samenwerking binnen het programma Sterk Techniekonderwijs Vmbo met gemeenten, met mbo en bedrijfsleven om leerlingen vroegtijdig de kans te bieden bij bedrijven in de praktijk te leren, ongeachte hun achtergrond.
- In het Coalitieakkoord 'Samen doen wat nodig is' is geld vrijgemaakt om een deel van de tijdelijke formatie voor onderwijs-arbeidsmarkt nu structureel in te zetten voor het versterken van het hoger onderwijs, de kenniseconomie en de arbeidsmarkt. Het geld wordt gebruikt voor de dekking van de kosten van de projectleider onderwijs-arbeidsmarkt.
- Met de budgetten 'Innolabs in de wijken', 'Verbinden jongeren aan de stad', 'CIV Smart Technology' en 'Versterkte inzet ontwikkeling onderwijs-arbeidsmarkt' wordt in 2023 uitvoering gegeven aan twee hoofdlijnen van de omgevingsvisie Zoetermeer 2040. Dit zijn hoofdlijn 4: doorlopende ontplooiingskansen voor inwoners van Zoetermeer en hoofdlijn 5: stad van toegepaste innovatie. Vanuit de samenwerkingsovereenkomst (SOK) met De Haagse Hogeschool (HHs) wordt o.a. ingezet op een pop-up lab in de vorm van een gamelab in de Dutch Innovation Factory, waar 110 studenten werken aan challenges van bedrijven en overheden. De labs streven naar een vierjarige onderzoeksagenda. Ook vanuit de samenwerking met mboRijnland, De Haagse Hogeschool, CIV Smart Technology en CIV Welzijn en Zorg worden doorlopende leerlijnen ontwikkeld voor po-vmbo-mbo-hbo-arbeidsmarkt, hybride en modulair onderwijs in het kader van leven lang ontwikkelen. Hiervoor worden verschillende uitvoeringsagenda's opgesteld. Verder start een vervolgonderzoek naar de mogelijkheden van Associate Degree (AD) onderwijs in Zoetermeer. Ook zal het programma van het Experimenteerhuis een vervolg krijgen, waarbij de nadruk ligt op preventieve zorg in Zoetermeer en medische monitoring op afstand. Voor de realisatie van deze ambities wordt samengewerkt met zowel de ambtelijke organisatie als (onderwijs)partners in de stad.

4. Iedere volwassen inwoner kan maximaal (naar vermogen) meedoen en beschikt over voldoende basisvaardigheden. Daar zetten we ons met partners voor in. Om zelfstandig en actief te kunnen deelnemen in onze samenleving is het nodig om te beschikken over een goede beheersing van de Nederlandse taal, een basisrekenvaardigheid en digitale vaardigheden. Het vergroten van deze basisvaardigheden vindt plaats door:

- Te blijven werken aan het bereik van het aanbod, zodat nog meer mensen deelnemen; vooral in de groep met Nederlands als moedertaal. De adviezen uit het innovatieve traject met het Thrive instituut, zijn hierbij behulpzaam.
- Uitvoering te geven aan de doelen en ambities, zoals vastgelegd in de notitie Aanpak laaggeletterdheid, Regioplan regio Zuid-Holland Centraal. Dit wordt gedaan door lessen voor de basisvaardigheden aan te bieden waarbij doorstroom van alfabetisering tot aan taalniveau B2 mogelijk is en

waarbij vaak themagericht wordt gewerkt. Zo wordt zowel aan de basisvaardigheden gewerkt als aan bijvoorbeeld de (financiële) gezondheid. De formele en informele taalaanbieders werken goed samen om een doorlopende ontwikkellijn aan te bieden voor de deelnemers, zodat zij kunnen blijven leren op een manier dat voor hen goed werkt.

Doelstelling 1.2 Beperken uitval in het onderwijs

Jongeren met een afgeronde beroepsopleiding hebben meer kans op een goede baan om daarmee in hun eigen onderhoud te kunnen voorzien. De gezamenlijke ambities van de gemeenten en regionale onderwijsinstellingen Haaglanden zijn vastgelegd in de regionale Voortijdig School Verlaten-agenda 2021-2024. De regionale doelstelling is dat alle jongeren een gelijke kans krijgen op een duurzame plek op de arbeidsmarkt en dat zij goed kunnen meekomen in onze samenleving. Via de aanpak van ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten dragen we er daarom aan bij dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie halen. Voor die jongeren waar terugkeer naar school echt geen optie is, zorgen we voor een vlotte doorstroom naar de arbeidsmarkt. Daarbij richten we ons op de jongeren uit het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs en de entree-opleidingen (mbo 1); de zogenaamde 'Jongeren in een kwetsbare positie'. Vooral voor hen is het ontwikkelen van leeromgevingen in de praktijk van groot belang, zodat ook zij kunnen deelnemen op hun eigen niveau en tempo.

Het is belangrijk dat elke jongere op de plek komt die voor hem of haar het meest passend is en dat we deze kwetsbare jongeren in beeld houden, waar nodig begeleiden bij hun overstap en blijven volgen om te kijken of zij hun plek behouden. Omdat elk kind recht heeft op een passende (onderwijs)plek spannen ouders, scholen, leerplicht/RMC en zorgpartners zich in 2023 hier samen voor in door:

- Te streven dat geen enkele leerling langer dan 3 maanden thuis zit zonder een passend onderwijs(zorg)aanbod (doel landelijk thuiszitterspact).
- Onderwijs-jeugdhulparrangementen te realiseren met het samenwerkingsverband passend onderwijs zodat meer kinderen en jongeren in het onderwijs behouden blijven.
- Een goede aansluiting van onderwijs en zorg (jeugdhulp en Wmo) te realiseren op de mbo-instellingen in de regio waarbij belemmeringen zoals woonplaatsbeginsel en overgang 18-/18+ worden weggenomen. Op basis van resultaten van diverse proeftuinen in 2021-2022 wordt in 2022-2023 onder leiding van het Nationaal Jeugdinstituut een regionaal model (inclusief verdeelsleutel) opgesteld.
- Te participeren in het Centrum voor Innovatief Vakmanschap (CIV) 'Een leven lang Flex'. Dit is een hybride leerroute voor Entree (mbo niveau 1) die mbo Rijnland ontwikkelt samen met gemeenten en het bedrijfsleven in Zoetermeer en omstreken.
- Evenementen te organiseren zoals On Stage en Next Step waarbij scholieren diverse bedrijven en instellingen ontmoeten en meelopen op de werkvloer. Hierdoor krijgen ze een goed beeld wat er allemaal mogelijk is en kunnen ze beter de keus maken voor een vervolgopleiding.
- Te bemiddelen naar de arbeidsmarkt door o.a. de Leerwerkmakelaar, die extra begeleiding geeft bij het vinden en behouden van leerbanen voor (kwetsbare) mbo-studenten. Jongeren met een afgeronde beroepsopleiding hebben meer kans op een goede baan en kunnen daarmee in hun eigen onderhoud voorzien. De gezamenlijke ambities van de gemeenten en regionale onderwijsinstellingen Haaglanden zijn vastgelegd in de regionale Voortijdig School Verlaten-agenda 2021-2024.

Doelstelling 1.3 Bevorderen van een beter ondernemersklimaat

De basis op orde houden

Zowel het beëindigen van de coronasteunmaatregelen als het betalen van uitgestelde belastingen hebben impact op voornamelijk het commerciële voorzieningenniveau in de stad (winkels, horeca, evenementenbranche en dienstverlening). De accountmanagers vormen een eerste contactpersoon voor ondernemers in het begeleiden naar het goede hulploket.

Via de samenwerking met het programma Economisch Vestigingsklimaat van de MRDH en de provincie Zuid-Holland blijft het college participeren in verschillende projecten om MKB te ondersteunen in de transitie naar een meer (veilige) digitale economie.

Daarnaast is het op peil houden van de (plus)voorzieningen op wijkniveau een basisvoorwaarde met het oog op de toekomstige ontwikkeling van de stad. We volgen daarvoor de ontwikkelingen in de markt en sturen bij waar nodig.

Inzet 2023:

- uitkomsten van de horecamarktscan vertalen naar een uitwerking van de horecavisie;
- deelnemen aan regionale projecten met focus op digitalisering van de economie;
- faciliteren van een aanspreekpunt voor heroriëntatievraagstukken bij ondernemers.
- optimaliseren van de dienstverlening aan ondernemers door onder andere: voortzetting faciliteren MKB Digiwerkplaats op het Dutch Innovation Park, ondernemerspeiling (2022) vertalen naar concrete acties.

Beter benutten en verduurzamen van werklocaties

Het verduurzamen van de werklocaties (=toekomstbestendig maken) zien we als gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gevestigde ondernemers en de gemeente (overheid). Op een verscheidenheid van onderwerpen (energietransitie, veiligheid, digitalisering) gaan we een nauwe samenwerking aan via het stimuleren van de oprichting van een ondernemersvereniging en/of parkmanagement.

Inzet 2023:

- oprichten van organisatievorm op de bedrijventerreinen Rokkehage, Hoornhage en Zoeterhage.

Economic Board Zoetermeer (EBZ)

De EBZ is een denktank waarin het bedrijfsleven, onderwijs en de gemeente ideeën uitwisselen over actuele en toekomstige (strategische) economische onderwerpen op stadsniveau.

Inzet 2023:

- faciliteren van twee bijeenkomsten;
- verbreden van aantal partners in Economic Board Zoetermeer.

Samenwerking logistieke hotspot A12-corridor

In 2018 zijn we voor drie jaar een samenwerking aangegaan onder de naam 'logistieke hotspot A12-corridor'. We gebruiken het jaar 2022 om een vervolg op de samenwerking af te stemmen tussen de deelnemende partijen. In 2023 volgt uit de afstemming opnieuw een formalisering van de samenwerking. Het

handelingsperspectief voor de A12-corridor blijft vooral gericht op de kwaliteit en aantrekkelijkheid van het vestigingsklimaat voor de logistieke sector in en rondom de corridor.

Inzet 2023:

- continueren van deelname in de samenwerking 'logistieke hotspot A12-corridor';
- formaliseren van een nieuwe samenwerking.

Innovatieprijs

Elke twee jaar organiseren we een ondernemersprijs voor lokale ondernemers. Dit als stimulans voor het economisch vestigingsklimaat en blijk van waardering aan ondernemers die durven te innoveren.

Inzet 2023:

- uitwerken opzet van innovatieprijs en voorbereiding op eerste prijsuitreiking in 2024.

Doelstelling 1.4 Bevorderen groei werkgelegenheid

Benutten van sterke economische sectoren

De ervaring leert dat vooral de IT-sector in Zoetermeer een stevige uitgangspositie kent om in te spelen op toekomstige kansen voor groei en ontwikkeling. We blijven inzetten op het versterken van deze sectoren in relatie tot de visie Zoetermeer 2040.

Inzet 2023:

- intensiveren van de verbinding tussen lokale en regionale bedrijven en IT-onderwijs via verdere ontwikkeling van het Dutch Innovation Park tot innovatiecampus;
- versterken van de vestigingscondities voor start- & scale-ups door het ondersteunen van groei, huisvestigingsmogelijkheden, coaching en netwerken.

Behoud van een gezonde woon-werk balans

Onze groeiambitie vraagt om het op peil houden en verbeteren van het voorzieningenniveau, de bestaande woon-en werklocaties, de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de stad. Dat betekent ook ruimte creëren voor werkgelegenheid. Zowel in kwalitatieve zin (type werkgelegenheid en werkvormen) als in kwantitatieve zin (aantal arbeidsplaatsen). Zowel op bestaande 'traditionele' werklocaties (bedrijventerreinen, kantoorlocaties en winkelcentra) als daarbuiten in de wijken. De beperkt beschikbare ruimte maakt het beter en efficiënt benutten van de aanwezige ruimte (intensivering en functiemenging) noodzakelijk.

Inzet 2023:

- opstellen van gebiedsvisie noordelijke bedrijventerreinen (onderdeel van gebiedsvisie Van Tuylpark e.o.);
- opstellen van gebiedsvisie kantorencluster A12-zone.

Versterken verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt

Opvallend aan de Zoetermeerse beroepsbevolking is het naar verhouding hoge aandeel middelbaar opgeleiden ten opzichte van het landelijk en provinciaal niveau. Het aandeel hoog- en laagopgeleiden is daarentegen betrekkelijk laag. Beroepsonderwijs en (technische) opleidingen zijn steeds belangrijker, ook voor mensen die al werken. Dit is de reden dat we de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt blijven verbeteren en versterken. Met als resultaat de mogelijkheid om 'een leven lang' te blijven ontwikkelen en mee te doen. We gebruiken initiatieven uit de provinciale Human Capital Agenda om de krapte op de arbeidsmarkt in met name techniek en IT aan te pakken.

Inzet 2023:

- stimuleren van gecertificeerd onderwijs bij werkenden en werkgevers in samenwerking met onderwijs, te starten in de sterke sectoren;
- verkennen en aanjagen van kennisintensieve samenwerking tussen bedrijven en verschillende onderwijspartners;
- actief betrokken blijven bij de regionale initiatieven WE-IT programma en MKB Digiwerkplaats;
- in nauwer contact komen met het Zoetermeerse MKB en hen attenderen op het aanbod aan regulier en particulier onderwijs voor IT in Zoetermeer (zowel HBO als MBO en bijscholing).

Doelstelling 1.5 Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie

Werk brengt mensen tot ontplooiing doordat talenten worden benut en mensen actief bijdragen aan de maatschappij. Werk heeft daarbij veel positieve effecten zoals een betere (mentale) gezondheid, het voorkomen van schulden en eenzaamheid. We onderkennen het grote belang van vrijwilligerswerk en mantelzorg. Voor mensen met een arbeidsbeperking en statushouders wordt actief ondersteuning geboden om te participeren op de arbeidsmarkt.

Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal

Er is sprake van een ongekende krapte op de arbeidsmarkt. De verwachting is dat deze krapte de komende jaren aanblijft. Daarom heeft het ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid het actieplan 'Dichterbij dan je denkt' gelanceerd om op korte termijn de krappe arbeidsmarkt te benutten om extra mensen die nu langs de kant staan naar (parttime) werk of een leerwerktraject te begeleiden. Dit actieplan sluit goed aan bij onze ambitie om mismatches tussen werkzoekenden en werkgevers te verminderen. Concrete acties worden opgenomen in het nog op te stellen (jaarlijkse) Uitvoeringsplan Zuid-Holland Centraal 2023.

Daarnaast staat 2023 in het teken van de voorbereiding op de structurele hervorming van de arbeidsmarkt, waaronder het toegankelijker maken van de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden. Diverse rapporten (waaronder van commissie Borstlap en de SER) pleiten al langer voor deze hervormingen. Daarom heeft het kabinet in haar coalitieakkoord opgenomen, dat ze de arbeidsmarktinfrastructuur uitbreiden om de overgang van werk-naar-werk en van uitkering-naar-werk te stimuleren. Onderdeel hiervan zijn instrumenten voor om- en bijscholing die de overstap naar tekortberoepen ondersteunen. Ook komt er per arbeidsregio een herkenbare plek waar alle vragen over werk en ontwikkeling kunnen worden gesteld (met de werktitel 'Regionaal Werkcentrum'), waarin de geleerde lessen van het Regionaal Mobiliteitsteam worden meegenomen. Van de partijen die actief zijn op de arbeidsmarkt (o.a. UWV, gemeenten, sociale werkbedrijven, onderwijs, vakbonden, werkgeversorganisaties, uitzendbureaus) wordt gevraagd om intensiever en vooral zonder schotten samen te werken. Hiertoe worden de samenwerkingsafspraken en financieringsstromen zowel op landelijk als op regionaal niveau tegen het licht gehouden en mogelijk aangepast.

Inzet re-integratie 2023

Via werkbedrijf De Binnenbaan worden mensen ondersteund bij hun re-integratie op de arbeidsmarkt. De dienstverlening bij De Binnenbaan richt zich, in lijn met de kadernota 'Meedoen met meerwaarde', vooral op mensen met een groot 'escalatierisico'. Dit zijn mensen waarbij het beroep op aanvullende zorg- en dienstverlening zal toenemen als we niets doen. De inzet van de gemeente is hiermee allereerst gericht op het behalen van maatschappelijk rendement en in de tweede plaats op financieel rendement. In 2023 continueren we deze inzet.

De Binnenbaan werkt met het re-integratietraject de Startbaan waarin kandidaten werkervaring en arbeidsritme opdoen op verschillende werkplekken bij verschillende bedrijven en intern bij De Binnenbaan. Met een maatschappelijke kosten-batenanalyse wordt het rendement van de Startbaan onderzocht. Om de dienstverlening verder te versterken werkt De Binnenbaan aan de ontwikkeling van het vakmanschap van de professionals. Eén van de concrete projecten is de implementatie van het project Van kijken naar Zien. Ook doet De Binnenbaan in samenwerking met de Erasmus Universiteit mee aan een onderzoek naar de impact van laaggeletterdheid in relatie tot re-integratie.

In samenwerking met De Binnenbaan bezien we in 2023 de mogelijkheden om het SEBO (Sociaal Economisch Betrokken Ondernemen) keurmerk te versterken en extra onder de aandacht te brengen bij werkgevers. De gemeente zet via het Werkgeversservicepunt (WSP) ZHC stevig in op de ambitie uit het coalitieakkoord om het voor werkgevers aantrekkelijker te maken om iemand aan te nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit gebeurt door het voordragen van passende kandidaten, het geven van advies en informatie (bijvoorbeeld over subsidiemogelijkheden en wet- en regelgeving), het stimuleren van inclusief werkgeverschap (bijvoorbeeld door functiecreatie) en het, in samenwerking met het onderwijs, opzetten van bedrijfsscholen en leerwerktrajecten.

Inburgering

In het nieuwe inburgeringsstelsel hebben gemeenten de regie over de inburgering. Het uitgangspunt van de nieuwe wet is om mensen/inburgeraars zo snel mogelijk te laten participeren (het liefst met betaald werk) en te laten integreren. Op dit front werken we samen met De Binnenbaan en taalaanbieders. Tezamen met de inburgeraar wordt een Plan Inburgering en Participatie opgesteld op basis waarvan wordt gewerkt aan een zo snel en goed mogelijke integratie in de Zoetermeerse samenleving.

Naast nieuwkomers die onder de nieuwe wet vallen, blijft er ook volgend jaar nog een groep inburgeraars bestaan die vallen onder het oude stelsel van de wet inburgering 2013. Voor de mensen die inburgeringsplichtig zijn geworden onder het oude stelsel, is een eenmalige scan uitgevoerd om na te gaan óf extra ondersteuning richting werk of participatie nodig is en zo ja, welke. Het AMIF (Asiel, Migratie en Integratiefonds) heeft inmiddels een subsidie beschikbaar gesteld voor integratieprojecten voor deze inburgeringsplichtigen onder het oude stelsel. Door hier een beroep op te doen kunnen we in 2023 verder aan de slag met de uitkomsten van de scan.

In de programmabegroting zijn we uitgegaan van de cijfers van 2022. Vanuit het rijk is voor 2023 een verhoogde opgave van asiel tot integratie aangekondigd. Concretisering van de daadwerkelijke aantallen volgt in het najaar. Verwachting is dat er met ingang van 2023 een aanzienlijke verhoging van de taakstelling is en dus ook een toename van het daaraan gekoppelde benodigde budget voor de inburgering.

Doelstelling 1.6 Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan

Zoals vrijwel dagelijks in de krant is te lezen, staat voor een grote groep Nederlanders de bestaanszekerheid onder druk en worden meer problematische schulden verwacht. Om ervoor te zorgen dat alle inwoners mee kunnen doen, zetten we ons ervoor in dat mensen passend werk hebben, financieel kunnen rondkomen en dat schulden worden aangepakt. Maatwerk in re-integratietrajecten voor minder kansrijke kandidaat-werkzoekenden is daarbij essentieel. We zetten inkomensondersteunende voorzieningen in zoals de ZoetermeerPas en bijzondere bijstand voor noodzakelijke onvoorziene kosten. Daarmee

bereiken we veelal de lagere inkomens terwijl ook de bestaanszekerheid van veel mensen met een middeninkomen onder druk staat. Dit komt bijvoorbeeld door hoe het belastingstelsel uitpakt, de huren die mensen betalen én de hoge energieprijzen. Daarom blijven we samen met andere gemeenten en in VNG verband, bij het rijk aandringen om landelijk stappen te zetten om bestaanszekerheid en welzijn beter te kunnen garanderen.

ZoetermeerPas

We werken aan een nieuwe ZoetermeerPas. Aanleiding is dat de huidige leverancier van het technische systeem heeft aangegeven om te stoppen. Per 1 januari 2024 moet er een nieuwe ZoetermeerPas zijn. In 2023 de nieuwe ZoetermeerPas geïmplementeerd.

Bijzondere bijstand

Het beleid omtrent de bijzondere bijstand wordt herzien, onder andere om meer op maat de feitelijke draagkracht van huishoudens te bepalen om te beoordelen of een huishouden voor bijzondere bijstand in aanmerking komt. Ook vindt een heroverweging plaats t.a.v. zorgkosten in de bijzondere bijstand.

Collectieve zorgverzekering voor huishoudens met een laag inkomen

Bij de collectieve zorgverzekering (CZV) zien we verschillende ontwikkelingen. Het aantal deelnemers aan de CZV is in de afgelopen jaren langzaam gedaald. Een verklaring kan zijn dat het aanbod minder aantrekkelijk wordt gevonden dan deelnemers zouden willen. Maar ook kan een financiële overweging spelen. Want hoewel de gemeente een deel bijdraagt, een uitgebreide verzekering drukt op de maandelijkse begroting van deelnemers. In 2023 onderzoeken we of het beleid t.a.v. de CZV moet veranderen.

Energiearmoede/ koopkrachtproblemen

Energiearmoede is door de hoge energieprijzen voor inmiddels enorme aantallen huishoudens een groot probleem. Voor veel huishoudens zijn de kosten van het leven hoger dan met het inkomen kan worden betaald. We houden er rekening mee dat koopkrachtmaatregelen gericht op lage inkomens, zoals in 2022 de energietoeslag, ook in 2023 bij de gemeente terecht kunnen komen. En we blijven bij het rijk aandringen op meer structurele oplossingen.

Gemeente brede ondersteuning lage inkomens

De mogelijkheden van de gemeente om armoedeproblematiek, veroorzaakt door de extreem hoge kosten van het leven, op te lossen zijn zeer beperkt. Inkomenspolitiek is voorbehouden aan het rijk. Wel heeft de gemeente enkele mogelijkheden om sommige negatieve gevolgen die armoede met zich meebrengt te beperken of te verzachten. Bijvoorbeeld door bepaalde voorzieningen gratis beschikbaar te stellen zodat een tekort van financiële middelen er niet toe leidt dat iemand niet kan meedoen aan sport, cultuur of onderwijs. Dit is ook de doelstelling van o.a. de ZoetermeerPas, de KindPas voor kleding en schoenen en de Schoolspullenpas, voor (kinderen uit) huishoudens met lage inkomens.

Preventie en schuldhulpverlening

We blijven ons inzetten om de inwoner op een zo'n vroeg mogelijk moment te vinden, te bereiken en te helpen met passende instrumenten, informatie of hulp. Naast de gebruikelijke communicatiemiddelen, maken we gebruik van de Nibud geldplannen en instrumenten van de Nederlandse Schuldhulproute. Ook gaan we door met vroegsignalering in samenwerking met vastenlastenpartners (woningcorporaties/-verhuurders, zorgverzekeraars, energie- en waterbedrijven). Dit doen we door in een vroeg stadium met de inwoner contact te zoeken en een hulpaanbod te doen. Preventie is en blijft een belangrijk speerpunt in het schuldenbeleid.

We voeren hiervoor diverse preventieactiviteiten uit: van educatie, begeleiding naar hulp bij administratie tot versterking van de bewustwording en het

bespreekbaar maken van geldzorgen. We streven naar innoverende manieren om de doelgroepen te benaderen via de inzet van ervaringsdeskundigen en sociale media (via nieuwe initiatieven zoals #OMGZoetermeer die speciaal voor jongeren is geïnitieerd). We gaan in 2023 door met de inzet van preventiemedewerkers schuldhelpverlening die een spilfunctie vervullen tussen de gemeente en inwoners, wijkregisseurs en maatschappelijke partners en werkgevers.

We stimuleren meer onderlinge samenwerking tussen partners om groepen inwoners beter te bereiken en hun (financiële) redzaamheid te versterken. Denk aan de samenwerking met wijkregisseurs en onderwijspartners rondom kinderen die opgroeien in armoede en samenwerking met werkgevers als 'vindplaats' van schulden.

We gaan door met de stappen die zijn gezet om de dienstverlening aan zelfstandig ondernemers met schulden te verbeteren, in samenwerking met regionale partijen. Ongeacht waar de ondernemer als eerste aanklopt, bieden we een afgestemd ondersteuningsaanbod gericht op financiële hulp, versterking van de onderneming en hulp bij heroriëntatie op kansen op de arbeidsmarkt. De mogelijkheid van een Zoetermeers ondernemersloket wordt onderzocht.

We willen het effect van ons werk beter meten en maken hiervoor gebruik van CBS-cijfers over geregistreerde problematische schulden en monitors van de NVVK, waaronder de monitor vroegsignalering. In 2023 krijgen wij scherper zicht op de effecten van nieuwe instrumenten die wij hebben geïmplementeerd om schuldhelpverlening sneller en effectiever te maken. Dat zijn het Schuldenknooppunt, aansluiting Landelijk Waarborgfonds voor saneringskredieten en Collectief schuldregelen.

Indicatoren, trendgrafieken en financiën

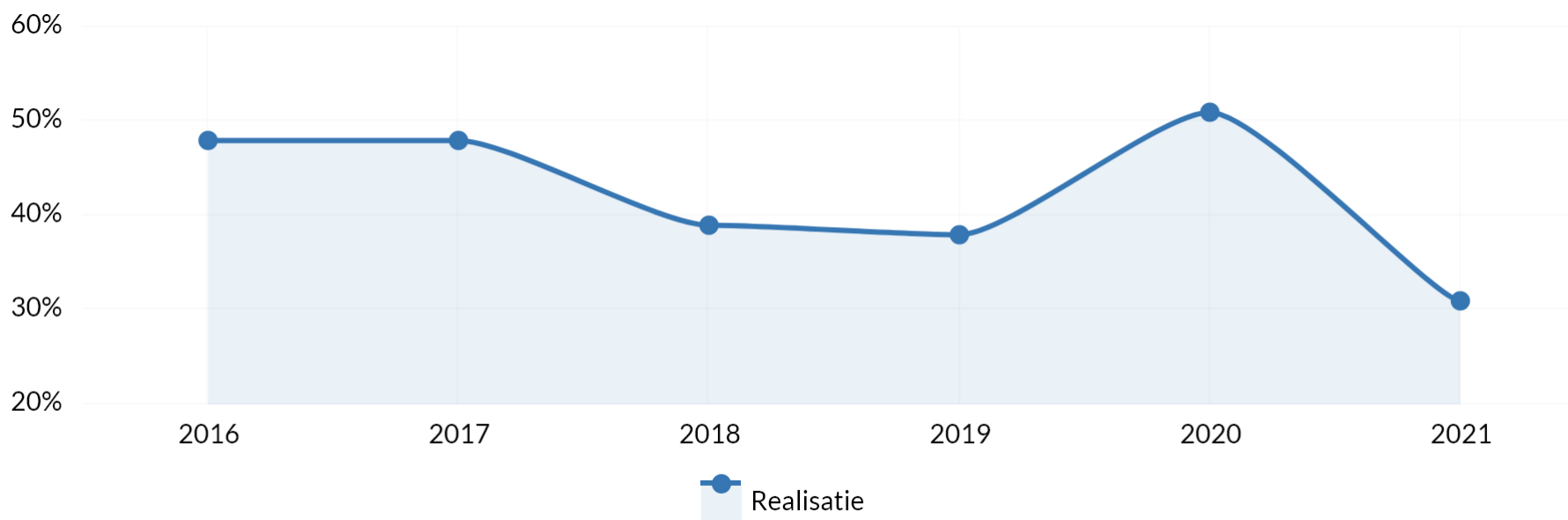
Doelstelling 1.1 Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren

% VVE-kinderen dat een meer dan gemiddelde leerwinst boekt

Bron: Jaarlijkse monitor VVE Zoetermeer

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	31 %	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	46 %	46 %	46 %	46 %

Trendgrafiek % VVE-kinderen dat een meer dan gemiddelde leerwinst boekt

Bron: Jaarlijkse monitor VVE Zoetermeer

Bij kinderen met een ontwikkelingsachterstand (doelgroepkinderen) die een Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) programma volgen, wordt de vooruitgang op het gebied van taal en rekenen gemonitord. Dit gebeurt bij zowel peuters (2 en 3 jaar) als kleuters (4 en 5 jaar). Gekeken wordt of de doelgroepkinderen meer leerwinst boeken dan wat gemiddeld is voor hun leeftijdscategorie in Nederland.

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren (1.1)	-12.945	-11.257	-11.692	-11.760	-12.193

Het merendeel van dit budget is bestemd voor onderwijshuisvesting. Daarnaast worden o.a. de kosten voor leerlingenvervoer, ontwikkeling kinderopvang, brede school, schoolbegeleiding en onderwijsachterstanden uit dit budget bekostigd.

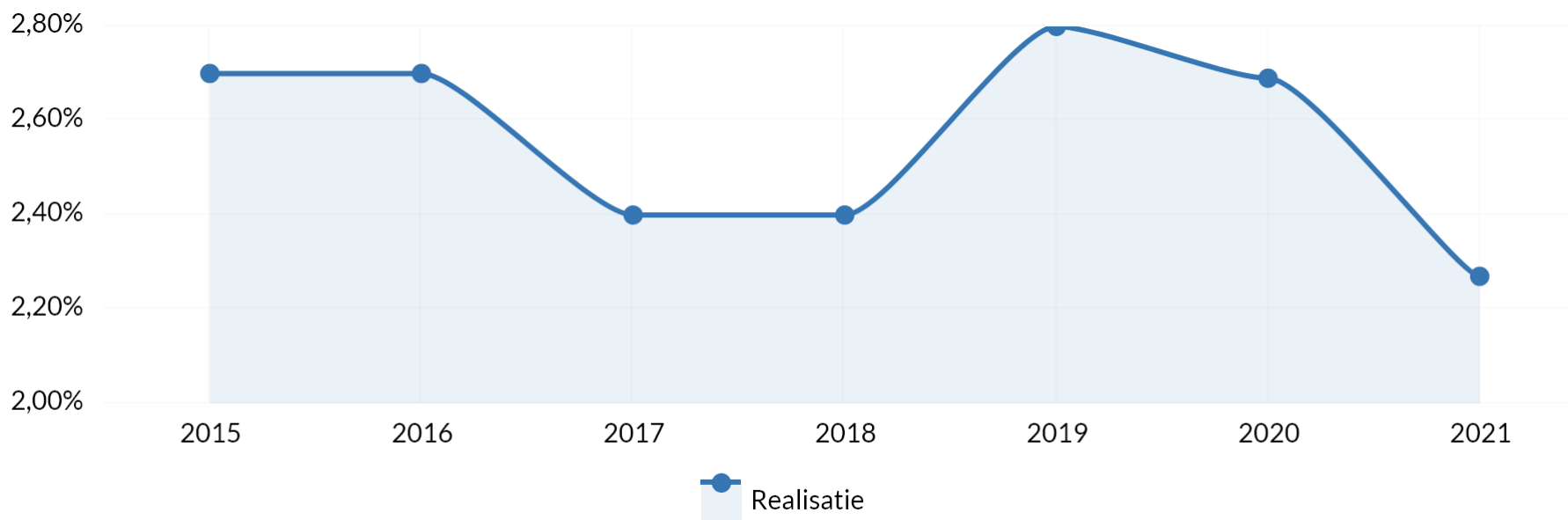
Doelstelling 1.2 Beperken uitval in het onderwijs

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) in afgelopen schooljaar: % van alle deelnemers aan vo/mbo-onderwijs

Bron: VSV-Atlas (OCW) Jaarverslag leerplicht/RMC

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	2,27 %	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	2,30 %	2,30 %	2,30 %	2,30 %

Trendgrafiek Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) in afgelopen schooljaar: % van alle deelnemers aan vo/mbo-onderwijs

Bron: VSV-Atlas (OCW) Jaarverslag leerplicht/ RMC

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Beperken uitval in het onderwijs (1.2)	-2.061	-1.871	-1.871	-1.871	-1.871

Dit budget wordt grotendeels ingezet op uitvoering leerplicht, het terugdringen van voortijdig schoolverlaten en schoolmaatschappelijk werk.

Doelstelling 1.3 Bevorderen van een beter ondernemersklimaat

Rapportcijfer over de dienstverlening van de gemeente aan ondernemers in Zoetermeer

De waardering van Zoetermeerse ondernemers voor het ondernemingsklimaat.

Bron: Ondernemerspeiling

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	6,5	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	6,9	6,9	7,1	7,1

De ondernemerspeiling vindt elke twee plaats. De nulmeting dateert uit 2020. Eind 2022 wordt de nieuwe meting uitgezet via een enquête uitgezet. Over de uitkomsten van de ondernemerspeiling 2022 wordt u begin 2023 geïnformeerd.

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat (1.3)	-556	-633	-603	-633	-603

Het budget wordt o.a. ingezet voor (strategisch) beleid, maatregelen voor het versterken van het ondernemersklimaat en beheer van de warenmarkten. Daarnaast voor de verschillende samenwerkingen in de regio zoals de Logistieke hotspot A-12 corridor, Business Park Haaglanden. In het coalitieakkoord zijn structureel middelen opgenomen voor versterking van het ondernemersklimaat en incidenteel voor Toekomstvisie wijkwinkelcentra en beter benutten bedrijventerreinen en een tweejaarlijkse Innovatieprijs.

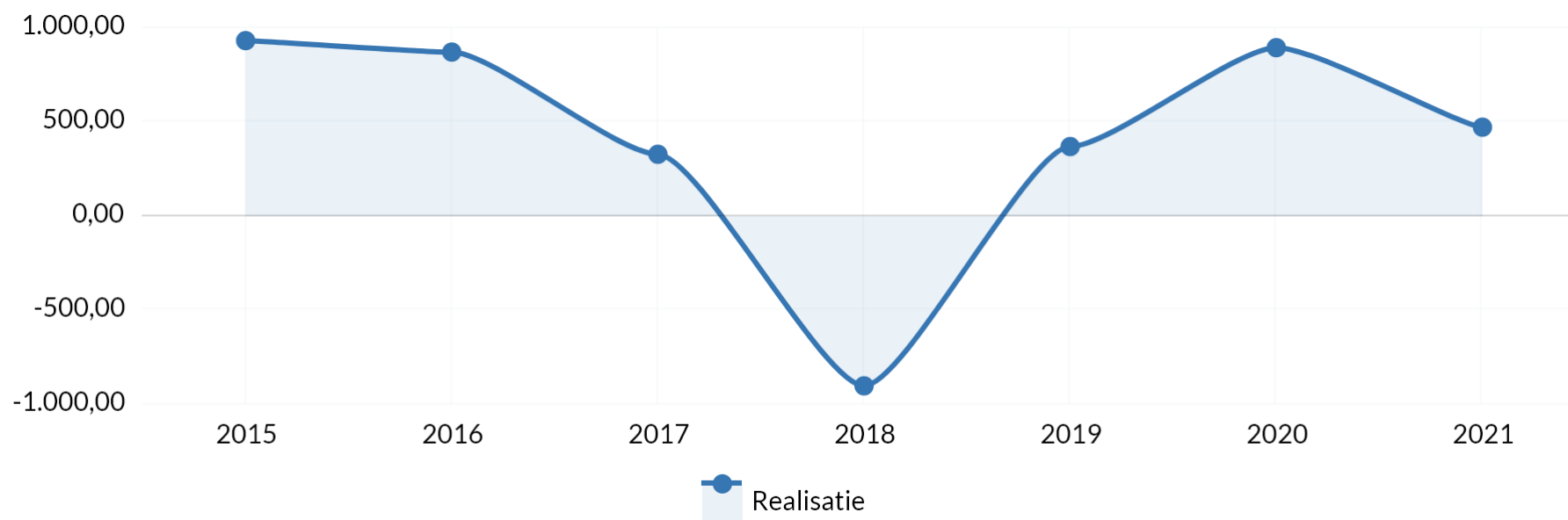
Doelstelling 1.4 Bevorderen groei werkgelegenheid

Toename aantal arbeidsplaatsen

Bron: Gemeentelijke database

Type	2021	2022	2023	2024	2025
Realisatie	474	-	-	-	-
Begroting PB 2022	-	372	372	372	0

Trendgrafiek Toename aantal arbeidsplaatsen

Bron: Gemeentelijke database

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bevorderen groei werkgelegenheid (1.4)	-376	-347	-347	-347	-347

Het budget wordt o.a. ingezet voor accountmanagement, dienstverlening aan ondernemers. Daarnaast wordt het budget gebruikt voor stimuleringsmaatregelen en onderzoek.

Doelstelling 1.5 Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie

% Arbeidsparticipatie

Het aandeel (= percentage) werkenden van de totale bevolking is de arbeidsparticipatie.

Alle 15- tot 67-jarigen behoren tot de potentiële beroepsbevolking.

Bij het vaststellen van de arbeidsparticipatie wordt uitgegaan van een grens van 12 uur per week werken.

Bron: CBS

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	71,1 %	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	71,0 %	71,0 %	71,0 %	71,0 %

Als gevolg van de demografische trend van vergrijzing daalt de komende jaren het potentieel aantal werkenden. Door maatregelen/trends zoals de ophoging van de AOW leeftijd, arbeidsparticipatie vrouwen, arbeidsmigratie en beleidsinterventies rond ouderschap zal het daadwerkelijk aantal werkenden mogelijk minder hard afnemen, dan op grond van de demografische trend te verwachten is. De totale bevolking groeit naar verwachting door de komende jaren. Al deze effecten maken de ontwikkeling van de arbeidsparticipatie in Zoetermeer moeilijk te voorspellen en daarom veronderstellen we die gelijk aan de stand 2021.

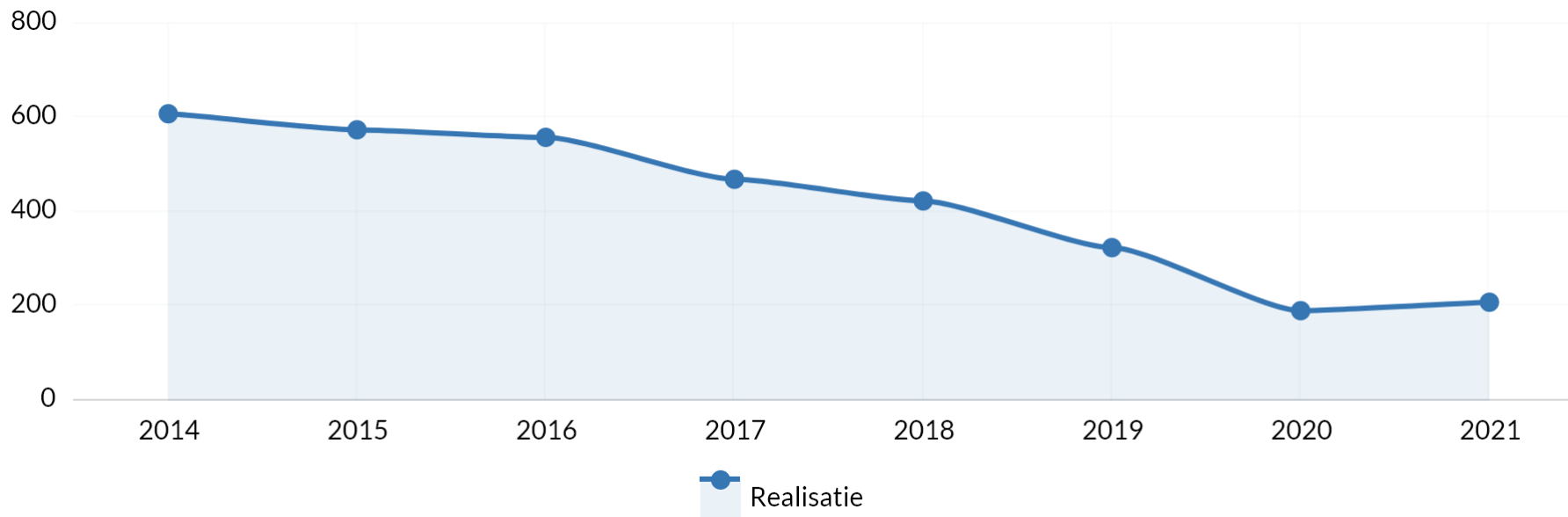
Uitstroom naar werk

Bron: Suites4 SociaalDomein

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	209	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	200	180	170	170

Trendgrafiek Uitstroom naar werk

Bron: Suites4 SociaalDomein

Het betreft de uitstroom naar werk vanuit de bijstand. Mensen vinden in de huidige krappe arbeidsmarkt makkelijker een (nieuwe) baan. Omdat de krapte aanhoudt droogt de uitstroom langzaam op. Voornaamste oorzaak hiervan is een dalende / lage instroom. Ter indicatie, de instroom zat tot en met 2016 in een stijgende trend. In 2017 begon de instroom te dalen. In 2021 bedroeg de instroom ca 45% van het volume in 2016. Naar verwachting zal de instroom in 2022 t/m 2024 rond het niveau van 2021 liggen. Mocht er eind 2022 of begin 2023 een recessie plaatsvinden dan zal als gevolg daarvan met enige vertraging de instroom weer toenemen. Naar verwachting zal dat dan niet eerder zijn dan medio tot eind 2024.

Deeltijd werkenden met uitkering

Aantal uitkeringsgerechtigden dat op 31-12 inkomsten uit parttime werk heeft.

Bron: Suites4 SociaalDomein

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	506	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	400	400	400	400

Vergroten van (deeltijd) inkomsten uit werk is een subdoel. Hoofddoel is volledige uitstroom uit de uitkering. In de huidige krappe arbeidsmarkt stijgt de kans dat mensen meer uren kunnen werken en volledig uit de uitkering kunnen stromen. Het aantal mensen met inkomsten uit werk naast de uitkering daalt dan.

Uitstroom naar school

Aantal jongeren dat vanuit een bijstandsuitkering weer uitstroomt naar school.

Bron: Suites4 SociaalDomein

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	32	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	40	40	40	40

Het betreft de uitstroom vanuit een bijstandsuitkering naar scholing. Deze indicator wordt beïnvloed door de krapte op de arbeidsmarkt doordat mensen makkelijker de weg naar werk vinden en in voorkomende gevallen gekozen wordt om te gaan werken in plaats van naar school te gaan.

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie (1.5)	-20.313	-19.189	-18.885	-18.529	-18.649

Het budget wordt ingezet om werkzoekenden te laten participeren op de arbeidsmarkt, uitstroom naar school, sociale activering door middel van bijdragen aan de verbonden partij De Binnenbaan BV.

Doelstelling 1.6 Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan

Aantal bijstandsuitkeringen

Aantal bijstandsuitkeringen levensonderhoud per 31-12

Bron: Suites4 SociaalDomein

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	2.594	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	2.375	2.250	2.250	2.250

Als gevolg van de krappe arbeidsmarkt enerzijds en de vergrijzing anderzijds zal het aantal bijstandsuitkeringen naar verwachting langzaam dalen de komende jaren.

Bereik minimaregelingen uitgedrukt in % doelgroep

Bereik uitgedrukt in som van % doelgroep Zoetermeerpas / Collectieve ziekteverzekering / Kwijtschelding gedeeld door 3.

Bron: Gemeentelijke administratie

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	63 %	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	85 %	85 %	85 %	85 %

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan (1.6)	-16.442	-16.861	-16.568	-16.528	-16.405

Het budget wordt ingezet voor uitkeringen levensonderhoud (bijstand), armoedebeleid (inkomensondersteunende voorzieningen zoals bijzondere bijstand of de ZoetermeerPas, maar ook bijvoorbeeld ondersteuning van partners) en voor zaken als handhaving.

Extra: uitsplitsing doelstelling 1.6 Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan

In aansluiting op de toezegging 252 (commissie 2 maart 2020), beslispunt 2a (uitsplitsing in uitgaven voor bijstandsuitkeringen en handhaving enerzijds en het gemeentelijk minimabeleid anderzijds) en ter invulling van beslispunt 10 onder a. bij het raadsbesluit over de Kadernota Meedoen met Meerwaarde, wordt vanaf de Programmabegroting 2021 een tabel toegevoegd bij doelstelling 1.6 Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan, met een nadere uitsplitsing van programmaposten.

Bedragen x € 1.000

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bijzondere Bijstand Sociale Zaken	1.901	-1.167	2.004	-1.193	2.004	-1.193	1.964	-1.193	1.911	-1.193
BUIG	54.256	-50.029	55.909	-51.699	55.600	-51.388	53.159	-48.948	53.159	-48.948
BBZ	230	-135	235	-138	231	-136	231	-136	231	-136
Bijzondere Bijstand	8.561	-702	8.893	-718	8.700	-718	8.700	-718	8.700	-718
SHV	2.084		1.746		1.744		1.744		1.744	
Kwijtschelding van OZB	10		10		10		10		10	
Kwijtschelding van hondenbelasting	33		35		35		35		35	
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	950		989		989		989		989	
Beheer kwijtschelding	93		95		95		95		95	
Kwijtschelding rioolrecht	507		528		528		528		528	
<i>Totaal</i>	<i>68.624</i>	<i>-52.033</i>	<i>70.445</i>	<i>-53.748</i>	<i>69.937</i>	<i>-53.434</i>	<i>67.457</i>	<i>-50.994</i>	<i>67.404</i>	<i>-50.994</i>
Saldo	16.591		16.697		16.503		16.464		16.411	

Risico's

Er is geen sprake van nieuwe bijzondere strategische risico's die realisatie van doelstellingen mogelijk in de weg staan.

Beleidsperspectief

Beleidswijzigingen

Schuldhelpverlening

Voor 2023 en verder is 2,6 fte tijdelijke formatie structureel gemaakt om de huidige formatie en kwaliteit van de dienstverlening op peil te houden. Een toenemend aantal huishoudens heeft te maken met problematische schulden. En de complexiteit van schulden neemt toe. De structurele formatie voorkomt hoge werkdruk bij de uitvoering en dat er wachtlijsten ontstaan.

Aanpak fraude zorgaanbieders

In het coalitieakkoord is voor de aanpak van fraude door zorgaanbieders de komende jaren tijdelijk € 107.000 opgenomen voor 1,0 fte (vanaf 2026 0,5 fte) sociaal rechercheur. In 2023 wordt er gewerkt aan de doorontwikkeling van de aanpak van zorgfraude.

Onderwijs en arbeidsmarkt

In het Coalitieakkoord 'Samen doen wat nodig is', is budget opgenomen om een deel van de tijdelijke formatie voor onderwijs-arbeidsmarkt nu structureel in te zetten voor het versterken van het hoger onderwijs, de kenniseconomie en de arbeidsmarkt. Het geld wordt gebruikt voor de dekking van de kosten van de projectleider onderwijs-arbeidsmarkt.

Actieagenda economie

Dit budget wordt ingezet voor maatregelen om het ondernemersklimaat te versterken en voor de bijdragen aan de verschillende samenwerkingen in de regio, zoals Logistieke hotspot A12 corridor en Businesspark Haaglanden.

Afstemming regionale agenda economie

De opgaven voor onze stad zijn groot. Veel van deze opgaven hebben een (boven)regionale samenhang en Zoetermeer kan deze niet alleen aanpakken. Zoetermeer blijft daarom inzetten op regionale samenwerking en benut de strategische samenwerkingsverbanden en partners, zoals de MRDH, de provincie om te werken aan de opgaven van onze stad.

Innovatieprijs 2 jaarlijks

Voor de innovatieprijs is er budget voor het uitwerken van de opzet en de voorbereiding op de eerste prijsuitreiking in 2024.

Bedragen x € 1.000

Nieuw beleid	2023	2024	2025	2026
Schuldhelpverlening (zie ook overhead)	206	206	206	206
Aanpak fraude zorgaanbieders	107	107	107	54
Onderwijs en arbeidsmarkt	124	124	124	124
Actieagenda economie	110	110	110	110
Afstemming regionale agenda economie	120	120	120	120
Innovatieprijs 2 jaarlijks	30	0	30	0
Saldo	697	667	697	614

Financieel samengevat: Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Programma 1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	69.614	67.126	68.184	67.111	63.694	63.694
Lasten	-117.371	-119.818	-118.343	-117.077	-113.362	-113.762
Resultaat	-47.757	-52.693	-50.158	-49.966	-49.668	-50.068

Aangenomen moties voorjaarsdebat

Motie 2206-38 LHN - Leerplicht preventie aan de voordeur

Verzoekt het college:

- Om een voorstel te doen hoe de preventieve functie nog beter ingevuld kan worden ter voorkoming van kostbare jeugdhulp.

Stand van zaken:

Door COVID-19 en zwaardere zorgvragen is de werkdruk bij leerplicht en RMC erg opgelopen. Dit heeft tot een hoog ziekteverzuim geleid. De preventieve aanpak kan versterkt worden na uitbreiding van de formatie (1 fte Leerplicht/RMC). Dan kan bijvoorbeeld vaker achter de voordeur gekeken worden. Hiervoor zal een voorstel gemaakt worden.

Motie 2206-39A - Help ouderen met aanvragen van inkomensregelingen

Verzoekt het college:

- In kaart te brengen hoeveel ouderen geen gebruik maken van inkomensondersteunende regelingen terwijl ze daar wel recht op hebben.
- In kaart te brengen hoe deze ouderen het best benaderd kunnen worden om ze op de hoogte te brengen (en eventueel te assisteren bij het aanvragen van) van deze inkomensondersteunende regelingen.
- De oproep van de nationale ombudsman te omarmen en een plan te ontwikkelen hoe deze ouderen zo goed mogelijk op de hoogte gebracht kunnen worden en hierbij aan te sluiten bij eventuele landelijke campagnes.

Stand van zaken:

Moet worden afgedaan uiterlijk 13 december 2022.

Waar staat je gemeente indicatoren

Hyperlinks naar dashboard 'Waar staat je gemeente?'. Selecteer bij het eerste bezoek gemeente Zoetermeer

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Onderwijs/>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Bedrijvigheid-en-economie/>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Werk-en-inkomen/>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording/>